

AUTOREFERAT

1. Imiona i nazwisko: Iwona Ewa Pietrzakiewicz

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2000 r. – doktor nauk humanistycznych w zakresie bibliologii,
stopień nadany przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego, na podstawie dysertacji *Biblioteka kanoników regularnych w Krakowie w XV-XVI wieku*, napisanej pod kierunkiem dr hab. Marii Piłdy-Pieczak-Majerowicz, prof. UW

1993 r. – magister bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,
stopień przyznany przez Wydział Humanistyczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na podstawie pracy *Dziewiętnastowieczne kalendarze dla pań, dam i gospodyń w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki XX. Czartoryskich i Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Wacławy Szelińskiej

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

1.10.2000 r. – do chwili obecnej – adiunkt w Instytucie Nauk o Informacji (Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa) Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

1.10.1993–30.09.2000 r. – asystent w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa (wcześniej Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej) Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (dawniej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. KEN/Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie)

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego

cykl publikacji powiązanych tematycznie

pt. KSIĘGOZBIORY ZAKONNE W DAWNEJ RZECZYPOSPOLITEJ

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa):

1. I. PIETRZKIEWICZ, *Księgozbiory prepozytów generalnych krakowskich kanoników regularnych laterańskich (XV-XVIII)*. W: *Klasztor w państwie średniowiecznym i nowożytnym* / red. MAREK DERWICH, ANNA POBÓG-LENARTOWICZ. – Wrocław-Opole-Warszawa, 2005, s. 363-374.
(Opera ad Historiam Monasticam Spectantia. Series 1, Colloquia ; 6)
2. I. PIETRZKIEWICZ, *Zakonnicy i książki : o bibliotekach klasztorów męskich Mińska*. W: *Здабыткі : дакументальныя помнікі на Беларусі. Т. 7: Матэрыялы Трэціх Міжнародных Кнігазнаўчых чытанняў „Кніга Беларусі. Повазь часоў”* / складальнік ТАЦЦЯНА І. РОШЧЫНА. – Мінск, 2005, s. 6-24.
3. I. PIETRZKIEWICZ, *Kasaty a rozpraszanie księgozbiorów klasztorów żeńskich w Rzeczypospolitej (XVIII-XIX wiek)*. W: *Sanctimoniales : Zakony żeńskie w Polsce i Europie Środkowej (do przełomu XVIII i XIX wieku)* / pod red. ANDRZEJA RADZIWIŃSKIEGO, DARIUSZA KARCZEWSKIEGO, ZBIGNIEWA ZYGLEWSKIEGO. Bydgoszcz – Toruń : Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, 2010, s. 500-515.
4. I. PIETRZKIEWICZ, *Metodologiczne problemy badań historycznych księgozbiorów zakonnych w Wielkim Księstwie Litewskim*. W: *Bibliologia : problemy badawcze nauk humanistycznych : praca zbiorowa* / pod red. DARIUSZA KUŹMINY. – Warszawa : Wydaw. SBP, 2007, s. 120-130.
(Nauka, Dydaktyka, Praktyka / Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ; 100)
5. I. PIETRZKIEWICZ, *Zakonne Wilno : klasztory męskie : teksty – książki – biblioteki*. W: *Baltijos regiono istorija ir kultūra : Lietuva ir Lenkija = History and Culture of Baltic Region : Lithuania and Poland : socialine istorija, kultūrologija* / [red. kolegija: RIMANTAS SLIUŽINSKAS et al.]. – Klaipėda : Klaipedos universiteto leidykla, 2007, s. 185-194.
(Acta historica universitatis Klaipedensis ; 14)
6. I. PIETRZKIEWICZ, *Biblioteki mędykantów krakowskich w okresie średniowiecza : stan i perspektywy badań*. W: *Mędykanci w średniowiecznym Krakowie* / red. KRZYSZTOF OŹÓG, TOMASZ GAŁUSZKA, ANNA ZAJCHOWSKA. – Kraków : Wydaw. Esprit S.C., 2008, s. 133-147.
(Studia i Źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie ; 4)

7. I. PIETRZKIEWICZ, *Benedyktyni w Starych Trokach i ich księgozbiór*. W: *Klasztory mnisze na wschodnich terenach dawnej Rzeczypospolitej od XVI do początków XX wieku* / pod red. JOLANTY GWIOŹDZIK, RAFAŁA WITKOWSKIEGO, ANDRZEJA M. WYRWY. – Poznań : Wydawnictwo Nauka i Innowacje, 2014, s. 389-424.
8. I. PIETRZKIEWICZ, *Teksty historiograficzne w środowisku dominikanów Prowincji Litewskiej : wybrane przykłady*. „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia*”. – Z. 14 (2016), s. 329-348.

c) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

CEL PRACY

Dociekanie szczególnego znaczenia tekstu i książki w kulturze dawnej ujawnia złożoność tej problematyki, wymaga też namysłu nad ujęciem oraz metodologią badań umożliwiających analizę i interpretację nie tyle poszczególnych jej aspektów, ile rozpatrywania jako wielowymiarowej całości. Celem pracy była nie tylko rekonstrukcja i opis dziejów oraz zawartości historycznych księgozbiorów zakonnych (rozumianych jako zespoły będące własnością określonej grupy wyznaniowej) czy opisanie mechanizmów ich funkcjonowania, ale rozpatrywanie ich znaczenia w kontekście kulturowym.

Podstawą podjętych analiz było założenie, że pamięć jako zdolność człowieka do utrwalania doświadczenia i budowania wiedzy o sobie i świecie oraz tożsamości grupowej, jest szczególnie istotna dla środowisk integrowanych przez religię. Realizacja określonego sposobu myślenia podporządkowanego celom duchowym oraz kształtowanego w kontekście ustawodawstwa zakonnego implikuje stosowanie swoistych praktyk komunikacyjnych, z których część realizowana jest w odniesieniu „do wewnątrz” wspólnoty, a część w relacji ze społeczeństwem.

Wybierając takie problemowe ujęcie, skupiono się na opisie, jak obowiązujące zapisy normatywne i promowane w tym środowisku wzory zachowań wpływały na kształt i wielość praktyk tworzenia i użytkowania tekstów – religijnych, literackich, naukowych, użytkowych – w środowiskach zakonnych. W analizie poszczególnych przykładów zwracano szczególną uwagę na specyfikę funkcjonowania struktur Kościoła łacińskiego w konkretnym otoczeniu społecznym oraz ich udział w kształtowaniu swoistego modelu kultury w Rzeczypospolitej.

W aspekcie geograficznym badania zostały skupione na historycznych granicach I Rzeczypospolitej, chronologicznie uwzględniając zasadniczo cezury związane zarówno

z upadkiem państwa, jak i destrukcją sieci placówek zakonnych Kościoła rzymskokatolickiego funkcjonującej na tym terenie. Jak zaznaczono, dobór omawianych placówek ograniczono do określonego wyznania, co skutkuje klarowniejszą w odniesieniu do ustawodawstwa kościelnego analizą przykładów księgozbiorów poszczególnych obserwacji.

Podstawą badań był bogaty materiał źródłowy rejestrujący zarówno katalogi i inwentarze omawianych księgozbiorów kościelnych, jak i różnorodne teksty (rękopisy oraz druki) wytwarzane i użytkowane w tym środowisku, które służyły realizacji przyjętych ideałów duchowych, a w szerszym kontekście ilustrowały zróżnicowane formy obecności instytucji zakonnych w społeczeństwie staropolskim (szkolnictwo, praca naukowa, działalność wydawnicza, filantropijna).

Starano się ustalić, jaki wpływ na sposób organizacji obiegu książki (zbiory instytucjonalne i prywatne, zasady gromadzenia i udostępniania) oraz doboru użytkowanych tekstów w tych środowiskach miało zróżnicowane ustawodawstwo zakonne, jak kształtowało praktyki komunikacyjne, czy i jak ewoluował wykorzystywany przez nie kanon piśmiennictwa.

Zastosowanie szerszej perspektywy poznawczej – postrzeganie klasztorów jako istotnych i trwałych elementów życia społecznego, religijnego oraz żywotnych czynników przemian kulturowych – pozwoliło na zarejestrowanie szeregu prawidłowości, które wzbogacają wiedzę o kulturze książki wspólnot zakonnych oraz weryfikują stereotypowe i nierzadko deprecjonujące oceny roli pisania i czytania w środowiskach kościelnych.

OSIĄGNIĘTE WYNIKI

Książka tworzona oraz funkcjonująca w środowiskach zakonnych jest nie tylko znakiem przynależności do określonej kultury duchowej, ale także formacji intelektualnej. Analiza jej obecności i funkcjonowania w placówkach duchowieństwa zakonnego wskazuje na jej szczególną rolę w kontekście wykształcenia członków tej grupy, podejmowanej przez nich pracy pisarskiej i naukowej, kanonu gromadzonego, a wykorzystywanego w duszpasterstwie i szkolnictwie piśmiennictwa, sposobów organizacji wymaganego warsztatu pracy, ale i indywidualnej erudycji czy realizowanych inicjatyw wydawniczych.

Znaczenie tekstu mówionego i pisanego z jednej strony określały zapisy zakonnego piśmiennictwa normatywnego (uwzględniające istotne zmiany jakie przyniosły uchwały sobory trydenckiego), z drugiej zaś kształtowało się ono w zderzeniu ze społecznymi

oczekiwaniami, ale także indywidualnymi zainteresowaniami i praktykami związanymi z posiadaniem, tworzeniem czy czytaniem tekstem. Kanon funkcjonujących w środowisku zakonnym tekstów weryfikowano systematycznie zgodnie z adekwatnym ustawodawstwem. Kształtowano określone zasady gromadzenia i organizacji księgozbiorów oraz ich użytkowania. Zalecenia władzy kościelnej wpływały również na formowanie wyborów lekturowych osób duchownych, sprzyjały budowaniu tradycyjnych sytuacji odbioru określonego rodzaju piśmiennictwa.

W środowiskach kościelnych wykorzystywano teksty reprezentujące zasadniczo kilka grup tematycznych. Ich typologię opierać należy z jednej strony o wymagania związane z działalnością w sferze publicznej, w relacji z określonym środowiskiem społecznym, z drugiej zaś oczekiwania przyjętej formy *vitae christiana* oraz określonej duchowości.

Osią badawczą uczyniono perspektywę komunikacyjną, w której najważniejszym medium jest pismo i tekst widziane w kontekście *sacrum* i definiowanych przez struktury religijne określonych sytuacji komunikacyjnych. Istnienie tekstu, analiza jego funkcjonowania w kontekście religii zawsze będzie wskazywać na znaczenie, nie tylko w aspekcie wartości duchowych, ale również kształtowania i utrzymywania tożsamości grup konstytuowanych w kontekście wiary. Ich specyfika widoczna jest na wielu poziomach, na przykład w środowiskach zakonnych nie zauważamy konfliktu między oralnością a piśmiennością, obserwujemy raczej ich współistnienie, podobnie także nie ma zdecydowanej antynomii pomiędzy religijnością i kulturą wysoką, a popularną.

Wspólnoty zakonne integruje nie tylko tożsamy system aksjologiczny, ale także w podobny sposób ukształtowane kompetencje komunikacyjne, wynikające z określonej formacji religijnej oraz realizacji obowiązującego w tych środowiskach repertuaru praktyk komunikacyjnych. Istniały one bowiem nie tylko jako wyizolowane instytucje kościelne (konstytuowane tak przez wartości, jak i strukturę instytucjonalną), lecz także grupy funkcjonujące w społeczeństwie – na poziomie lokalnym i w szerokiej perspektywie – łączyły je określone modele zależności oraz kontakty formalne i nieformalne, publiczne i prywatne, instytucjonalne i prywatne. W podjętych pracach nacisk położony został na rozpoznanie tych wątków tematycznych, które pozwalają na opis uniwersalnych zjawisk i procesów charakteryzujących obieg książki w środowisku zakonnym, a wynikają z określonego ustawodawstwa kościelnego oraz realizowanych form aktywności i obecności w świecie.

Historyczne księgozbiory zakonne, jako struktury zróżnicowane, zarówno pod względem wielkości, organizacji, jak i wartości merytorycznej, artystycznej i historycznej, powinny być badane wieloaspektowo. Ustalona typologia identyfikuje je jako kolekcje różnorodne, zdominowane przez różnego rodzaju literaturę religijną, filozoficzną i teologiczną, ale też bogate w teksty historyczne, prawne, medyczne, literaturę piękną oraz parenetyczną czy szkolną. Analiza poszczególnych przykładów wykazała zróżnicowanie organizacyjne, np. księgozbiorów wspólnych (*bibliotheca magna*) czy kolekcji prywatnych gromadzonych przez elity zakonu i duchownych realizujących przypisane im zadania duszpasterskie (zbiory kaznodziejów). Ustalono jakim modyfikacjom wynikającym z realizacji przypisanych im zadań ulegał kanon piśmiennictwa tworzonego, kopiowanego, wydawanego, przechowywanego i czytanego w poszczególnych instytucjach kościelnych. Wskazano wyraźny wpływ potrzeb i oczekiwań najbliższego środowiska na zawartość księgozbiorów, np. stołeczności ośrodka, prowadzenia szkoły czy wspierania lokalnych ośrodków kultu.

Zanalizowano nie tylko dokumentację normatywną, ale również *stricte* biblioteczną, zarejestrowane zapisy proveniencyjne oraz świadectwa lektury oraz źródła pozwalające dostrzec: autora i czytelnika, archiwistę i bibliotekarza czy kolekcjonera i bibliofila, wskazując, jak istotne jest wszechstronne rozpoznanie wewnętrznej rzeczywistości instytucji kościelnych, by wnioskować o aktywności czytelniczej, recepcji określonych treści, zainteresowaniach intelektualnych, intensywności oddziaływania tych grup w szerszym kontekście modelu kultury.

Opisane przejawy kultury książki w środowiskach kościelnych, podporządkowane gromadzonym w nich księgozbiorom, wskazują na wielkie znaczenie zarówno *intellectus et scientia*, jaki i *fide et spiritus* w ich życiu oraz dowodzą, jak sprzyjały zachowaniu tożsamości duchowieństwa i budowaniu tradycji, potwierdzają też, jak znaczącą rolę kulturową i cywilizacyjną w społeczeństwie staropolskim odgrywała *Christianitas*.

W tym ujęciu okazuje się, że pisanie i czytanie, a dalej tekst, dokument i książka to nieśmiertelni świadkowie wydarzeń nie tylko w tzw. „rzeczywistości chronologicznej”, ale i „historii o głębszym oddechu, operującej miarą stuleci: historii długiego, bardzo długiego trwania”¹ oraz uwzględniania specyfiki i trwałości obecności religii w przestrzeni społecznej, jej znaczenia nie tylko w sferze *sacrum*, ale także jako zjawiska społecznego – istnienia środowisk kształtowanych przez specyficzne wartości i ich oddziaływania na społeczeństwo.

¹ F. Braudel, *Historia i nauki społeczne. Długie trwanie*, w: *Historia i trwanie*, Warszawa 1999, s. 49.

WYKORZYSTANIE WYNIKÓW

Zebrany i wykorzystany w pracach materiał źródłowy jest zróżnicowany, zarówno ze względu na typologię przebadanych dokumentów, jak i ich chronologię. Został zgromadzony podczas licznych kwerend w polskich i zagranicznych archiwach i bibliotekach (państwowych i kościelnych). Cytowane źródła to w większości materiały dotychczas niepublikowane i nieopisane w literaturze przedmiotu. Zebraną dokumentację źródłową konfrontowano ze zbiorami zachowanymi współcześnie, dążąc do ustalenia miarodajnych wskaźników liczbowych dotyczących omawianych kolekcji (wykorzystując dostępne katalogi i oraz kartoteki proveniencyjne). Zarejestrowane i omówione w pracach archiwalia mogą być podstawą do dalszych badań nad kondycją kultury intelektualnej środowisk kościelnych dawnej Rzeczypospolitej, a przyjęta koncepcja badań posłuży w wypracowywaniu wieloaspektowych ujęć problematyki książki dawnej.

3. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Na pozostały mój dorobek naukowy (poza publikacjami zgłoszonymi jako osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym) składają się 94 publikacje, w tym dwie monografie, pięć tomów redagowanych lub współredagowanych, trzy redagowane lub współredagowane katalogi zbiorów, jeden współredagowany rocznik czasopisma naukowego, siedemnaście artykułów w czasopismach, 37 rozdziałów w książkach, w tym 32 opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora oraz 26 innych opracowań (ogólna liczba publikacji – 102, po uzyskaniu stopnia doktora – 88).

Prace te koncentrują się zasadniczo wokół dziejów książki, jednak najwięcej uwagi poświęciłam kilku obszarom tematycznym: księgozbiorom historycznym, historiografii, metodologii i metodyce badań nad książką dawną, prasoznawstwu oraz edytorstwu i cenzurze.

Badania poświęcone pierwszej grupie zagadnień skupiają się głównie na obecności książki w środowisku Kościoła rzymskokatolickiego, a przede wszystkim księgozbiorach zakonów męskich. Zainteresowania te ukształtowały się na gruncie kilkuletniej pracy nad opracowaniem historycznego księgozbioru Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie, w której uczestniczyłam jeszcze jako studentka. Początkowo dotyczyły one zbiorów

krakowskich z czasem jednak moje badania skoncentrowały się głównie na instytucjach z ziem byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wykorzystywany w nich obszerny źródłowy materiał egzemplifikacyjny gromadziłam podczas systematycznych kwerend realizowanych od 2000 r. w bibliotekach i archiwach polskich i zagranicznych (litewskich, białoruskich, rosyjskich, ukraińskich).

W poszczególnych artykułach starałam się zrekonstruować zawartość owych księgozbiorów, a zwłaszcza omówić kanon tekstów gromadzonych przez zakony różnych obserwacji, np. w Krakowie, Wilnie, Brześciu Litewskim, Słonimiu, Mińsku, Jarosławiu itd. Wiele uwagi poświęciłam zgromadzeniu materiałów źródłowych, które pozwoliły wykorzystać w tych analizach bogaty i nieznany do tej pory materiał egzemplifikacyjny (wieloletnie kwerendy w archiwach i bibliotekach naukowych Krakowa, Warszawy, Wrocławia, Wilna, Grodna, Mińska, Lwowa, Sankt Petersburga) oraz w instytucjach zakonnych.

W efekcie tych prac opisałam wiele różnych zagadnień składających się na kulturę umysłową środowiska Kościoła rzymskokatolickiego, a zwłaszcza zakonów męskich (m.in. *Książka jako świadectwo kultury krakowskiego konwentu kanoników regularnych w XV-XVIII wieku*, 2001; *Rola zakonów katolickich w społeczeństwie dawnego Lwowa*, 2004; *Budowanie tradycji – okolicznościowe i ulotne druki polskich kanoników regularnych kongregacji arrowezyjskiej i laterańskiej*, 2006). Trzeba jednak zaznaczyć, że pewne prawidłowości powiązane z dziedzictwem pozostałym po zakonach dawnej Rzeczypospolitej analizowałam również w odniesieniu do wspólnot żeńskich (*Zakony żeńskie w diecezji wileńskiej w świetle wizytacji z 1818 roku. Specyfika problematyki*, 2014).

Wyniki badań, które przyniosły szereg nieznanych dotąd faktów odnoszących się do szeroko rozumianej historii książki, prezentowałam podczas kilkudziesięciu polskich i zagranicznych konferencji naukowych oraz omawiałam w publikowanych artykułach. Byłam również współredaktorem dwóch tomów monografii wieloautorskich z serii „Kraków – Lwów: Książki, Czasopisma, Biblioteki”, które dotyczą szeroko rozumianej problematyki dziedzictwa książki w Galicji.

Zainteresowania skupione na *hereditas* Kościoła w Królestwie Polskim oraz Wielkim Księstwie Litewskim rozszerzyłam z czasem, uwzględniając szerzej dzieje wybranych instytucji (m.in. *Miser res sacra. Bonifratrzy w dawnej Rzeczypospolitej*, 2009; *Гродзенскія баніфратры*, 2010; „*Dzieło miłosierdzia*”. *Bonifratrzy w Grodnie*, 2009; „*Sacra misericordia*”. *Miejsce klasztorów bonifraterskich w diecezji wileńskiej*, 2010) oraz

wybranych przedstawicieli elit kościelnych (*Kościelne fundacje prymasa Teodora Potockiego*, 2007) czy osobowości wywodzących się z tego środowiska (*Stanisław Słotwiński – opat klasztoru Bożego Ciała w Krakowie*, 2005).

Zakrojone na szeroką skalę i systematycznie prowadzone poszukiwania materiałów źródłowych zaowocowały interesującymi odkryciami, np. odnalazłam jedyny w Polsce egzemplarz wydania *Epistola Martini Lutheri ad Henricum VIII* (*Epistola Martini Lutheri ad Henricum VIII w edycji Hieronima Wietora*, 2011), pierwszą kronikę – inwentarz wileńskich kanoników regularnych laterańskich (*Inwentarz kościoła św. Piotra na Antokolu spisany przez Piotra Korkonosa w 1609 roku*, 2012) czy najstarszy znany dzisiaj inwentarz katedry wileńskiej („*Index Librorum, in Bibliotheca Ecclesiae Cathedralis Vilnensis*” z 1598 roku, 2012).

W związku z doskonaleniem specyficznego warsztatu naukowego kilka tekstów poświęciłam problematyce źródłoznawczej oraz metodologii edycji tekstów dawnych (*Źródła do badań bibliotek kanoników regularnych na terenie Rzeczypospolitej, Śląska i w Wielkim Księstwie Litewskim*, 2004; *Kronika Marcina Golińskiego jako źródło historyczne*, 2005; *Źródła do dziejów konwentów bonifraterskich z terenów Wielkiego Księstwa Litewskiego*, 2006; *Rękopiśmienne katalogi i inwentarze ksiązek z ziem dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wybrane problemy zasad publikowania*, 2012; *Rękopiśmienna spuścizna Faustyna Ciecierskiego jako źródło do dziejów kultury intelektualnej dominikanów prowincji litewskiej początku XIX wieku*, 2013; «*А з Белай Пусі даносяць...»*. *Беларусь у рукапіснай спадчыне вiленскага дамініканца Фаўстына Цяцёрскага*, 2014; *Źródła do dziejów bibliotek męskich zakonów rzymskokatolickich Mińska*, 2016).

Pogłębiając swoje zainteresowania związane z źródłoznawstwem i edytorstwem, podjęłam również badania dorobku w tym zakresie środowiska galicyjskiego (*Żegota Pauli – krakowski i lwowski bibliofil oraz edytor*, 2011), także w kontekście XIX-wiecznej cenzury (*Ambrożego Grabowskiego kłopoty z cenzurą*, 2010). W szerszej perspektywie zajęłam się także specyfiką problematyki historiograficznej w środowiskach kościelnych (*Teksty historiograficzne w środowisku dominikanów Prowincji Litewskiej. Wybrane przykłady*, 2016).

Problematyka cenzury, ale już w odniesieniu do okresu PRL, analizowana na podstawie niewykorzystywanych dotychczas materiałów Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk zachowanego w Archiwum Akt Nowych w Warszawie, stała się podstawą kilku współautorskich publikacji na temat funkcjonowania znanych polskich

tytułów prasowych w latach 40. i 50. XX w. (*Prewencyjne ingerencje cenzorskie w „Tygodniku Powszechnym” na przełomie lat 40. i 50.* (2011); *„Dziennik Polski” pod nadzorem. Ingerencje cenzorskie w pierwszej połowie lat 50.*, 2010).

Zainteresowania badawcze skoncentrowane na księgozbiorach historycznych z ziem dawnej Rzeczypospolitej kontynuowałam, realizując grant *Kultura książki w zakonach męskich Wielkiego Księstwa Litewskiego XV-XVIII w.* (2010-2012) oraz będąc stypendystką Fundacji Lanckorońskich (2004). Badania książki dawnej realizowałam również, włączając się w projekty poświęcone zbiorom Wiktora Baworowskiego przechowywanym we Lwowie (UŚ: *Druki XVI w. z Biblioteki Fundacji Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie*, 2010-2012; *Baza danych baworowianów w zbiorach lwowskich. Stan, opracowanie naukowe i ocena konserwatorska kolekcji XVII wieku*, 2014-2018) oraz bibliotece Sapiehów (Zamek Królewski na Wawelu. Państwowe Zbiory Sztuki: *Biblioteka Sapiehów z Krasiczyna w Zamku Królewskim na Wawelu*, 2015). Od lat kontynuuję też współpracę z wrocławskim środowiskiem badaczy dziejów zakonów w dawnej Rzeczypospolitej (Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii Oddział PTH: *Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w. Losy, znaczenie, inwentaryzacja*, 2012-2016).

Poza podstawowym nurtem moich badań podejmowałam również problemy związane z nowoczesnym warsztatem bibliologicznym (*Elektroniczny warsztat biblioteki szkolnej*, 2005; *Informacja potrzebna od zaraz... Warsztat informacyjny biblioteki szkolnej*, 2009; współredakcja tomu *Biblioteka szkolna – tendencje rozwoju. Teoria i praktyka*, 2009).

Byłam współredaktorką oraz autorką haseł w kilku zróżnicowanych tematycznie katalogach (*Kraków – europejskie miasto prawa magdeburskiego 1257-1791. Katalog wystawy*, 2007; *Bibliotheca Bavoroviana Leopoliensis. Prints from the first half of the sixteenth century. A catalogue*, 2015; *Biblioteka Sapiehów z Krasiczyna w Zamku Królewskim na Wawelu*, t. 2/1: *Katalog starych druków. Druki obce z wieków XV-XVII*, 2016) oraz edycjach słownikowych (*Leksykon profesorów Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej 1946-2006*, 2006; *Kultura pogranicza wschodniego. Zarys encyklopedyczny*, 2011).

Na łamach czasopism naukowych opublikowałam kilka recenzji poświęconych przede wszystkim dziejom instytucji kościelnych oraz problematyce książki dawnej. Systematycznie wydawałam także teksty popularnonaukowe i publicystyczne, zarówno w czasopiśmie

Uniwersytetu Pedagogicznego „Konspekt”, który współredagowałam w l. 2001-2005), jak i dziennikach krakowskich.

Obecnie ważnym elementem moich zainteresowań naukowych stały się cyfrowe zasoby kultury. Początkowo koncentrowałam się na digitalizacji księgozbiorów historycznych (*Digitalization of polish historical collections. Condition and prospects*, 2008), jednak w kontekście realizacji projektu *Laboratorium Humanistyki Cyfrowej (DHLab Info) w Instytucie Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego*, 2015-2016) pracuję nad organizacją bazy źródeł dotyczących dziedzictwa pozostałego po klasztorach męskich działających na ziemiach byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

